

สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก*
(Asian – Pacific Parliamentarians’ Union)

๑. ประวัติสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก

สมาชิกพรรคลิเบอรัลเดโมแครท (Liberal Democrat) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองใหญ่ในญี่ปุ่น โดยมี นาย Nobusuke Kishi เป็นหัวหน้า ได้ริเริ่มจัดตั้งสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียโดยได้เชิญสมาชิกรัฐสภาจากบรรดาประเทศในเอเชียมาประชุมปรึกษารื้อที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ ประเทศที่ส่งสมาชิกรัฐสภาไปร่วมประชุม ได้แก่ ประเทศไทย ไต้หวัน (สาธารณรัฐจีน) สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เวียดนาม สหพันธรัฐมาเลเซีย และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้ให้ออกอัครราชทูตของตนที่ประจำประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมหารือครั้งนี้ ในที่สุด ที่ประชุมได้ตกลงในหลักการที่จะจัดตั้งสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentarians’ Union) ขึ้น และได้วางมาตรการเบื้องต้น พร้อมทั้งร่างกฎบัตรของสหภาพฯ เพื่อมอบให้ผู้แทนของแต่ละประเทศที่ได้เข้าร่วมประชุมนำเรื่องกลับไปหารือกับรัฐสภาของตนเสียก่อน ต่อมาในคราวประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ ๑ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างกฎบัตรอีกครั้งหนึ่ง และได้รับรองให้ใช้เป็นกฎบัตรของสหภาพฯ ต่อไป ในการประชุม คณะมนตรีสหภาพฯ ครั้งที่ ๑ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙ ประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพฯ อย่างไรก็ตาม ในการประชุมของสหภาพฯ

* ที่มา : หนังสือ “องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ” ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งต่อมาได้มีการแก้ไขกฎบัตรของสหภาพฯ หลายครั้งเพื่อที่จะให้กฎบัตรมีความเหมาะสมเข้ากับสถานการณ์และวิถีทางของโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เปลี่ยนชื่อสหภาพฯ เป็นสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพฯ

๒. วัตถุประสงค์

สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ได้และรักษาไว้ซึ่งอิสรภาพ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อเป็นการดำรงสันติสุขและความเจริญรุ่งเรืองที่ยั่งยืนของทวีปเอเชียและแปซิฟิก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ สหภาพฯ จะต้อง

(๑) ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความสามัคคีระหว่างประเทศและประชาชาติทั้งหลายในเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะระหว่างประเทศภาคีของสหภาพฯ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

(๒) สนับสนุนส่งเสริมบรรดาสมาชิกรัฐสภาของประเทศที่ยังมิได้เข้าเป็นสมาชิกที่เห็นชอบด้วยกับวัตถุประสงค์ของสหภาพฯ และแสดงความประสงค์ที่จะส่งเสริมพัฒนาการของสหภาพฯ ให้จัดตั้งหน่วยประจำชาติของตนขึ้น และสมัครเข้าเป็นภาคีของสหภาพฯ ด้วย

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและวิชาการเพื่อวัตถุประสงค์ในการเพิ่มพูนความผาสุกร่วมกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะระหว่างประเทศภาคีของสหภาพฯ บนพื้นฐานทางมนุษยธรรม

(๔) อภิปรายถึงเรื่องต่าง ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อสันติภาพ และความมั่นคงในทวีปเอเชียและแปซิฟิก และดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ได้ตกลงกันได้

(๕) เคารพในหลักการของอำนาจอธิปไตยและบูรณภาพแห่งอาณาเขตของทุกประเทศและหลักการไม่เข้าแทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น

๓. สมาชิกภาพ

ตามกฎบัตรของสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก สมาชิกวุฒิสภาหรือรัฐสภาของประเทศใด ๆ ที่เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของสหภาพฯ จะจัดตั้งเป็นหน่วยประจำชาติขึ้นและสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพฯ ได้โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยประจำชาติที่เป็นสมาชิกเดิมทุกหน่วยในที่ประชุมสมัชชาใหญ่ ปัจจุบันหน่วยประจำชาติไทยชำระค่าบำรุงปีละ ๓,๖๐๐ เหรียญสหรัฐ

ในระยะ ๒ - ๓ ปีแรกของการจัดตั้งสหภาพฯ มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๙ ประเทศ คือ ไต้หวัน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม แต่ในปัจจุบันสหภาพฯ มีหน่วยประจำชาติที่เป็นสมาชิกอยู่ ๒๓ ประเทศ โดยแบ่งเป็นสมาชิกหน่วยประจำชาติ (National Member Groups) ๒๑ ประเทศ และสมาชิกสมทบ (Associate Member Groups) ๒ ประเทศ นอกจากนี้ ยังมีประเทศผู้สังเกตการณ์ (Observer) อีก ๑ ประเทศ

๔. สมาชิกหน่วยประจำชาติ

- (๑) ใต้หวัน
- (๒) หมู่เกาะคุก
- (๓) สาธารณรัฐฟีจี
- (๔) ญี่ปุ่น
- (๕) สาธารณรัฐคีริบาส
- (๖) สาธารณรัฐเกาหลี
- (๗) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- (๘) มาเลเซีย
- (๙) สาธารณรัฐหมู่เกาะมาร์แชลล์
- (๑๐) สหพันธรัฐไมโครนีเชีย
- (๑๑) สาธารณรัฐนาอูรู
- (๑๒) ปาปัวนิวกินี
- (๑๓) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
- (๑๔) หมู่เกาะโซโลมอน
- (๑๕) ราชอาณาจักรไทย
- (๑๖) ราชอาณาจักรตองกา
- (๑๗) ตูวาลู
- (๑๘) สาธารณรัฐวานูอาตู
- (๑๙) รัฐเอกราชซามัว
- (๒๐) สาธารณรัฐปาเลา
- (๒๑) มองโกเลีย

๕. ข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๔๘

เพื่อให้หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิกมีข้อบังคับของตนเอง หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิกจึงตราข้อบังคับขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ รัฐสภาไทยจัดเป็นหน่วยประจำชาติหน่วยหนึ่งในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ตามความในมาตรา ๓ แห่งกฎบัตรสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก เรียกชื่อว่า “หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก” มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Thai National Group to the Asian - Pacific Parliamentarians’ Union” หรือ “The Thai APPU National Group”

สมาชิกภาพ

ข้อ ๒ สมาชิกวุฒิสภาทุกคนย่อมเป็นสมาชิกหน่วย

ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาสิ้นสุดลง หรือในกรณีที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกหน่วยประจำชาติยังคงดำรงสมาชิกภาพต่อไป จนกว่าจะมีสมาชิกใหม่แห่งสถานนั้น

ข้อ ๓ สมาชิกทุกคนต้องเสียค่าบำรุงปีละ ๑๐๐ บาท

องค์ประกอบและวาระของคณะกรรมการบริหารหน่วย

ข้อ ๔ ประธานรัฐสภาเป็นประธาน และรองประธานรัฐสภาเป็นรองประธานหน่วยโดยตำแหน่ง

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา เป็นกรรมการบริหารหน่วยโดยตำแหน่ง

คณะกรรมการบริหารของหน่วยประกอบด้วย ประธาน รองประธาน กรรมการบริหารโดยตำแหน่ง และกรรมการบริหารอื่นอีก ๑๔ คน ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

ให้คณะกรรมการบริหารเลือกตั้งกันเองเป็นเลขาธิการ เภรัญญา ผู้สอบบัญชี และตำแหน่งอื่นตามที่หน่วยกำหนด

๖. สถานที่ติดต่อ

กลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก สำนักงานกิจการรัฐสภา ระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๕๘ - ๕๙, ๓๒๙๗
